

Enģes tipa ceļa locītavas endoprotezēšanas lietošanas indikācijas primāra osteoartrīta gadījumos

*Pēteris Studers^{1,2}, Matīss Zolmanis³,
Daņils Beļajevs², Andrejs Elksniņš-Finogajevs³*

¹ Rīgas Stradiņa universitāte,
Traumatoloģijas un ortopēdijas starpkatedru laboratorija, Latvija
² Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīca, Latvija
³ Rīgas Stradiņa universitāte, Traumatoloģijas un ortopēdijas
rezidentūra, Latvija

Ievads. Mūsdienās noteiktas ceļa locītavas totālās protezēšanas indikācijas enģes tipa protēzēm, īpaši pacientiem ar izteiktām kaulu deformācijām, saišu nestabilitāti.

Darba mērķis. Izzināt un apkopot literatūras datus par izteikti deformētu ceļa locītavu endoprotezēšanas indikācijām ar enģes tipa ceļa locītavas protēzēm. Ieteikt indikācijas enģes tipa ceļa locītavas protēzēm Latvijā, balstoties uz literatūras analīzi un Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīcā veiktajām endoprotezēšanas operācijām ar enģes tipa protēzi.

Materiāls un metodes. Pieejamie literatūras dati ar autoru aprakstītiem rezultātiem par enģes tipa ceļa locītavas lietošanu, Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīcā lietotās enģes tipa ceļa locītavas protēzes no 2013. līdz 2014. gadam septiņiem pacientiem primāra izteikta osteoartrīta gadījumā, septiņiem pacientiem pēc iepriekš veiktajām ceļa locītavas operācijām endoprotezēšanas komplikāciju dēļ vai septiska artrīta dēļ.

Rezultāti. Pēc literatūras datiem autoriem bijuši labi un teicami enģes tipa protēzes ilgdzīves rezultāti, turklāt ir pietiekoši augsts infekciozo komplikāciju risks – līdz 11% primāro un 9% revīzijas – operācijās.

Ņemot vērā izpētīto literatūru un samērā nelielo pieredzi Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīcā, tika noteiktas indikācijas enģes tipa totālās ceļa locītavas protezēšanai mūsdienu apstākļos.

Secinājumi. Rotējošā enģes tipa ceļa locītavas protēzes ieteiktas lietot gados vecākiem pacientiem ar

- izteiktu ceļa locītavas deformāciju,
- sānu saišu bojājumu,
- vairāk kā 20 grādu *varus* vai *valgus* ass deformāciju,
- smaga reimatoīda artrīta gadījumos.